

ВІДКРИТТЯ БІЗНЕСУ ТА ОСОБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В ЧЕХІЇ

Denys Badzjuk, LL.M.,
Solicitor (UK),
Foreign lawyer (CZ)
db@bch.law

Серпень 2024

Зміст

1. Питання, які необхідно вирішити / продумати до відкриття бізнесу.
2. Реєстрація бізнесу в Чехії.
3. Стисло про податки в Чехії.
4. Банківські рахунки.
5. Розповсюджені проблеми.
6. Запитання - відповіді

**Питання, які необхідно
вирішити / продумати
до відкриття бізнесу**

1. Питання, які необхідно вирішити

1. Мова
2. Місьцеве законодавство / вибір права
3. Електронний документообіг (datová schránka)
4. Бухгалтерській облік
5. Імміграційне законодавство
6. Вихід з бізнесу
7. «Джентльменські» (партнерські) угоди

1.1. Мова

- Місцеві органи влади працюють виключно на чеській мові (спілкування, мова документів)
- «Універсальна» англійська мова не працює
- Вимога засвідченого (судового) перекладу (український нотаріальний переклад не працює)
- Банки і чеська мова (реферативний переклад, англійська мова)
- Документи та докази в судах (кількість мов, час, витрати)

1.1. Мова - поради

- **Складайте всі документи на одній мові
(не володієте чеською – використовуйте англійську)**
- **Враховуйте час та витрати на переклад**
- **Знайдіть 1-2 перекладачів**
- **Не використовуйте Google Translate
(альтернативи: DeepL, ChatGPT,
вбудований перекладач в Microsoft Office)**

1.2. Місцеве законодавство / вибір права

- Юридичні особи діють за чеським правом
- Всі «локальні» відносини – чеське право
- Якщо в транзакції є «міжнародний» елемент – можете письмово вибрати право
- Якщо транзакція між резидентами різних країн ЄС – норми ЄС регулюють, яке право застосовується (Rome I: Regulation (EC) No 593/2008)

1.3. Електронний документообіг

1. Datová schránka

- «офіційний email» – комунікація з усіма органами влади
- отримуєте доступ після реєстрації компанії
- втрачений доступ можна відновити

2. Електронний підпис

(в основному – для використання в звичайних email листах, щоб підтвердити особу відправника)

3. Конверсія документів

(перетворення звичайних паперових документів в електронну форму і навпаки)

1.4. Бухгалтерський облік

1. **Outsource бухгалтер / бухгалтер в штаті (страхування відповідальності)**
2. **Бухгалтер не є податковим консультантом (письмові висновки податкових консультантів)**
3. **Немає кваліфікаційних вимог / сертифікації професії бухгалтера (в Чехії вимоги починаються від: середня освіта з держіспитами та 5 років праці за спеціальністю)**
4. **Як правило низька якість бухгалтерів, які закінчили лише професійні курси невідомої якості (небезпека з бухгалтерами з «пострадянського» простору)**

1.5. Імміграційне законодавство

Якщо плануєте або розглядаєте можливість переїзду – варто отримати спеціалізовану консультацію до реєстрації бізнесу

Приклади:

- 1) Приватний підприємець в Чехії / в Словачії
- 2) Кількість директорів в компанії / діяльність компанії

1.6. Вихід з бізнесу

1. Ліквідація / банкрутство

- Ліквідація – мінімально 6 місяців, дорого
- Банкрутство – подальші обмеження для директорів
- Проблеми можуть трансформуватись в проблеми в'їзду до країн ЄС

2. Продаж бізнесу

- Податки на продаж бізнесу
- Тривалість володіння долею в бізнесі
- Подвійне оподаткування
- Приклад: продаж чесько-словацького бізнесу

1.7. «Джентльменські» (партнерські) угоди

1. Розповсюджена форма угод між співвласниками (спроба врегулювати те, що немає бажання відобразити у статуті)
2. Загальні проблеми:
 - Суперечать статуту
 - Як правило, не регулюють все коло спірних питань
 - Зазвичай не можуть бути використані у суді
 - Часто суперечать інформації, яку компанія надавала у звітності, банкам, і т.п.

Реєстрація бізнесу в Чехії

2. Реєстрація бізнесу в Чехії

1. Торговий Реєстр / Реєстраційні суди
2. Придбання готових компаній / Реєстрація «під ключ»
3. 4 основні види реєстрації бізнесу
4. Реальний офіс / віртуальний офіс
5. Які документи потрібні для реєстрації
6. Якщо бізнес потребує ліцензію

2.1. Торговий Реєстр / Реєстраційні суди

1. Торговий Реєстр / Витяги з Торгового Реєстру
 - www.justice.cz
 - актуальна та історична інформація по всім юрособам
 - збірка документів
2. Реєстраційні суди
(Міський суд Праги, крайові суди)
3. Прямий запис нотаріусом / Запис через реєстраційний суд
4. Підприємницькій Реєстр
(види діяльності, філіали)

2.2. Придбання компанії / компанія «під ключ»

1. **Немає необхідності реєструвати компанію «під ключ» (час, вартість)**
2. **Компанії «під ключ» та придбані компанії – однаковий статус**
3. **В момент придбання – за бажанням зміна всіх даних (назва, види діяльності, органи управління, засновники)**
4. **Якщо купуєте «чисту» компанію – купуйте від професійних продавців**

2.3. Основні види реєстрації бізнесу

1. Підприємець – фізична особа
2. Товариство з обмеженою відповідальністю
3. Акціонерне товариство
4. Європейське акціонерне товариство
5. Формування статутного капіталу

2.3.1. Підприємець – фізична особа

1. Необхідно право проживання в Чехії (до реєстрації)
2. Повна матеріальна відповідальність
3. Спрощений комплект документів для реєстрації
4. Можливість використовувати «цікаві» податкові режими
5. Schwarz system
(спроба обійти звичайні трудові угоди)

2.3.2. Товариство з обмеженою відповідальністю

Плюси	Мінуси
<ul style="list-style-type: none">• Обмежена відповідальність• Простота органів управління• Можливий один засновник• Мінімальний статутний фонд• Іноземець може бути засновником / директором• Директор працює на підставі цивільно-правової (а не трудової) угоди• Всі засновники – в Торговому Реєстрі	<ul style="list-style-type: none">• Подвійне оподаткування• Не може використовувати пільгові режими оподаткування• Потенційно можлива відповідальність директора/ засновників• Купівля-продаж долі – нотаріальні підписи• Обмеження на передачу долі третім особам (згода зборів засновників)

”Під ключ”: від 600 EUR

Готова компанія: +- 400 EUR

2.3.3. Акціонерне товариство

1. Схоже на ТОВ
2. Складна структура управління
 - Однорівнена: адміністративна рада (мін. 3 чол)
 - Дворівнева: правління і наглядова рада (мін. 2 чол)
3. Формальності при проведенні зборів засновників
4. Перелік акціонерів не міститься у Торговому Реєстрі
5. Купівля-продаж акцій не вимагають нотаріального посвідчення
6. Немає обмежень на продаж акцій третім особам
7. Мінімальний статутний капітал – EUR 80,000
8. Придбання готової компанії: +- 2,000 EUR

2.3.4. Європейське акціонерне товариство

1. Схоже на звичайне акціонерне товариство
2. Реєструється за законодавством ЄС
3. Мінімальний статутний капітал – EUR 120,000
4. Можливість переїзду в іншу країну ЄС
5. Немає обмежень на продаж акцій третім особам
6. Придбання готової компанії: +- 2,000 EUR

2.3.5. Формування статутного капіталу

1. Актуально для акціонерних товариств (EUR 80,000) та Європейських акціонерних товариств (EUR 120,000)
2. Можливо формування майном, необхідна оцінка вартості експертом
3. При реєстрації “під ключ”: необхідно внести мінімально 30% до реєстрації – проблеми при внесенні готівкою
4. При придбанні готової компанії: статутний фонд отриманий в позику – передача обов’язку повернути позику
5. Бажано повернути позику (банкрутство, виконавчі провадження)

2.4. Реальний офіс / віртуальний офіс

1. **Необов'язково мати «реальний» офіс – можливо мати «віртуальний»**
2. **Безліч провайдерів «віртуальних» офісів (сканування та пересилка документів, і т.п.)**
Вартість: +- 300 EUR (1 рік); +- 480 EUR (2 роки); +- 630 EUR (3 роки)
3. **Важливо:**
 - **Реєстрація філіала (місце зайняття підприємницькою діяльністю - «provozovna»)**
 - **Обов'язкова інформація на вході**
 - **З «віртуальною» адресою важко отримати реєстрацію платника ПДВ**

2.5. Документи для реєстрації

1. Довідка про несудимість

- українська / чеська
- апостиль
- судовий переклад

2. Заява про відповідність вимогам закону

- правоздатність / дієздатність
- згода бути директором
- не був в органах управління компанії-банкрута останні 3 роки

3. Бажано: відсутність виконавчих проваджень / банкрутства

2.6. Якщо бізнес потребує ліцензію

1. Види підприємницької діяльності:

- вільні види (обмежень на зайняття ними немає)
- прив'язані види (вимога освіти та/або досвіду, іноді спеціальні умови): готельний бізнес, туристичний бізнес, випічка хлібу, переробка м'яса, будівництво, і т.п.

Відповідний закон на англійській мові:

<https://www.zakonyprolidi.cz/translation/cs/1991-455?langid=1033>

2. Ліцензії (спеціальні вимоги)

(працевлаштування, торгівля зброєю, і т.п.)

3. Відповідальний заступник (odpovědný zástupce)

Стисло про податки в Чехії

3. Стисло про податки в Чехії

1. Спрощені режими оподаткування (фізичні особи – підприємці)
2. Податок на доходи юридичних осіб / оподаткування заробітної плати
3. пдв
4. Податок на капітальний прибуток / доходи
5. Оподаткування дивідендів

3.1. Спрощені режими

1. Фіксований податок:

- 1) 1 категорія: дохід до CZK 1,000,000 (до CZK 1,500,000 якщо до 75% отриманого доходу можливо застосувати фіксовані витрати у розмірі 60%): в місяць CZK 7,498
- 2) 2 категорія: дохід до CZK 1,500,000 (до CZK 2,000,000 якщо до 75% отриманого доходу можливо застосувати фіксовані витрати у розмірі 60%): в місяць CZK 16,745
- 3) 3 категорія: дохід до CZK 2,000,000: в місяць CZK 27,139

3.1. Спрощені режими

2. Фіксовані витрати:

1) до CZK 2,000,000: 60% доходу вважається витратами, підтверджувати документально не треба

2) решта 40% оподатковується:

- Податок на доходи: 15 % (23% з частки доходу, що перевищує CZK 1,582,812)
- Медичне страхування: 13,5% з $\frac{1}{2}$ чистого доходу
- Соціальне страхування: 29,2% з $\frac{1}{2}$ чистого доходу

3.1. Спрощені режими

2. Фіксовані витрати - приклад:

- Загальний дохід: CZK 2,000,000
- Фіксовані витрати (60%): CZK 1,200,000
- Чистий дохід: CZK 800,000
- Податки CZK 259,960 , з яких:
 - Податок на доходи: CZK 89,160
 - Медичне страхування: CZK 54,000
 - Соціальне страхування: CZK 116,800

3.2. Податок на доходи юр. осіб / оподаткування зарплати

1. Податок на доходи юридичних осіб – 21 %
2. Оподаткування зарплати:
 - супер груба заробітна плата (повна вартість працівника для роботодавця)
 - груба заробітна плата (повна заробітна плата, яка нараховується працівнику, і з якої працівник сплачує медичне та соціальне страхування, податок на доходи)
 - чиста заробітна плата (чисті гроші, які працівник отримує на руки)
3. В оголошеннях про пошук працівників – вказується груба заробітна плата

3.2. Податок на доходи юр. осіб / оподаткування зарплати

З грубої заробітної плати:

1) Роботодавець сплачує (додатково):

- медичне страхування: 9 %
- соціальне страхування: 24,8 %

2) Працівник сплачує:

- медичне страхування: 4,5 %
- соціальне страхування: 6,5 %
- податок на доходи: 15 % (23 %)

3.2. Податок на доходи юр. осіб / оподаткування зарплати

Приклад: груба заробітна плата CZK 50,000 в місяць

1) Роботодавець сплачує (додатково):

- медичне страхування: CZK 4,500
- соціальне страхування: CZK 12,400

2) Працівник сплачує:

- медичне страхування: CZK 2,250
- соціальне страхування: CZK 3,550
- податок на доходи: CZK 4,930

Всього:

- Роботодавець заплатить: CZK 66,900
- Працівник отримає чистими: CZK 39,270

3.3. ПДВ

1. Звичайна ставка ПДВ – 21 %
2. Знижена ставка ПДВ – 12 %
(готелі, ресторани, медичні служби, деякі продукти, авіаперевезення, ...)
3. Обов'язкова реєстрація: оборот CZK 2,000,000 за останні 12 місяців
4. Реєстрація як ідентифікованої особи
(якщо не платник ПДВ, але поставка в межах ЄС)
5. Місячна звітність за ПДВ
6. Відшкодування: протягом 60 днів з дати закінчення звітного місяця
7. Проблеми з добровільною реєстрацією платником ПДВ
(коли немає достатнього обороту)

3.4. Капітальний дохід

1. Доход від продажу бізнесу
2. Для юр. осіб і фізичних осіб – підприємців – звичайний дохід, який оподатковується за звичайними правилами
3. Для фізичних осіб: володіння акціями / долею в бізнесі більше 5 років - 0 %

Приклад: оподаткування продажу чесько-словацького бізнесу

3.5. Оподаткування дивідендів

1. Оподаткування дивідендів для фізичних осіб:

- загальні правила (тобто 15 % або 23 %)
- Існує спеціальний режим 15 % (деякі види доходу із-за кордону, включаючи дивіденди: але немає знижок та витрат, як на загальних правилах)

2. Оподаткування дивідендів для юридичних осіб:

- загальні правила (тобто 21 %)
- Існує спеціальний режим 15 % (дивіденди із-за кордону)

Банківські рахунки

4. Банківські рахунки

1. Види банків / фінансових установ, в яких можна відкрити рахунки
2. Розуміння принципів KYC / AML («комплаєнс»)
3. Документи для відкриття рахунку
4. Типові проблеми при відкритті рахунків
5. Документи, які мають супроводжувати платежі
6. Примусове закриття рахунків

4.1. Види банків / фінансових установ

1. Класичні банки та філіали іноземних банків
(на 11.08.2024 - 45)
2. Кредитні спілки
(на 11.08.2024 - 5)
3. Платіжні інститути
(на 11.08.2024 - 37)

4.2. Розуміння принципів КУС / AML («комплаєнс»)

1. Регулювання на рівні ЄС – Money laundering directives
https://finance.ec.europa.eu/financial-crime/anti-money-laundering-and-countermeasures-financing-terrorism-eu-level_en#legislation
2. Ризик орієнтований підхід: банки зобов'язані недопускати підозрілі операції та подавати спеціальні звіти про підозрілі операції в національну фінансову розвідку
3. Кримінальна відповідальність і великі штрафи для банків
4. Результат:
 - Банку простіше не взяти нового / втратити старого клієнта, чим ризикувати відповідальністю
 - Співробітники «комплаєнсу» – окремий підрозділ, який не бере участі в обслуговуванні клієнтів
 - Підозрілі транзакції визначаються програмним забезпеченням, а потім перевіряються «комплаєнсом»
5. Повна ідентифікація особи / транзакцій / походження коштів / поточний (періодичний) моніторинг в залежності від визначеної групи ризику

4.3. Документи для відкриття рахунку

1. Реєстраційні документи чеської компанії
2. Ідентифікуючі документи на органи управління / засновників
3. В складних корпоративних схемах – схема зв'язків і пояснення до неї
4. На іноземних засновників: повний комплект документів з апостилем
5. Висвітлення (краще: докази або документи) щодо зв'язку компанії з Чехією
6. Податкова звітність (необов'язково, але значно спрощує процедуру відкриття)

4.4. Типові проблеми при відкритті рахунків

1. Якість та повнота підготовленого комплекту документів – основний фактор відкриття рахунку
 - оригінали (дата видання, засвідчення)
 - переклад
 - наявність схеми зв'язків і пояснень
2. Зв'язок з Чехією
3. Наявність негативної інформації в базах даних, які використовують банки для KYC / AML (World-Check)
4. «Реальність» адреси / бізнесу / директора

4.5. Документи, які мають супроводжувати платежі

1. Жодного офіційного переліку документів не існує
2. Використовуйте «банківський» підхід – чим більш ризикова або нетипова транзакція, тим більше документів необхідно
3. «Повага» до розміру транзакції (не може транзакція на мільйони регулюватись контрактом на «поганій» англійській мові на 3 сторінках)
4. Контракт та інвойс – це не всі документи, які пояснюють транзакцію (існує безліч вторинних документів, які можуть підтвердити / висвітлити транзакцію)
5. Час на надання відповіді банку – чим швидше буде відповідь, тим менше буде запитань
6. Спілкування з банком – майже завжди письмове

4.6. Примусове закриття рахунків

1. Транзакції, які не відповідають профілю клієнта (уважно заповнюйте банківські анкети)
2. Робота з ризиковими юрисдикціями
3. Робота з готівкою
4. Зв'язок з Politically Exposed Persons
5. Деякі банки мають власні уявлення про бізнеси, яким вони не відкривають рахунки
6. Відсутність переконливого зв'язку з Чехією

**Розповсюджені
проблеми**

5. Розповсюджені проблеми

1. Дотримання формальних процедур («фікція вручення», строки і т.п.)
2. Відповідальність директорів та засновників
3. Використання складних корпоративних схем
4. Потенційні проблеми при банкрутстві
5. Апостиль
 - **Між Чехією та Україною апостиль не потрібен**
(ст. 18 Договір між Україною та Чеською Республікою про правову допомогу в цивільних справах від 28.05.2001)
 - **Не всі про це знають**

ЗАПИТАННЯ - ВІДПОВІДІ

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Корисні посилання

- 1. DeepL перекладач**
<https://www.deepl.com/en/translator>
- 2. Законодавство Чехії**
<https://www.zakonyprolidi.cz>
<https://www.aspi.cz>
- 3. Законодавство ЄС**
<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
- 4. Datová schránka**
<https://info.mojedatovaschranka.cz/info/cs/>
- 5. Імміграційна інформація від МВС Чехії (англійська мова)**
<https://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=21667282&doctype=ART>
- 6. Web-портал Міністерства Юстиції Чехії з публічними реєстрами**
<https://justice.cz>

Корисні посилання

- 7. Торговий Реєстр Чехії**
<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>
- 8. Підприємницький Реєстр Чехії**
<https://www.rzp.cz/portal/en/>
- 9. Продаж готових компаній**
Пошук в інтернет за фразою «Ready Made společnost»
- 10. Європейське акціонерне товариство – інформація**
https://europa.eu/youreurope/business/running-business/developing-business/setting-up-european-company/index_en.htm
- 11. PWC – податковий огляд Чехії (англійська)**
<https://taxsummaries.pwc.com/czech-republic>
- 12. Регулювання AML FT в ЄС**
https://finance.ec.europa.eu/financial-crime/anti-money-laundering-and-counteracting-financing-terrorism-eu-level_en#legislation

Корисні посилання

13. [Реєстр атестованих судових перекладачів](#)

14. Інформація про апостиль в Чехії
<https://www.nkcr.cz/apostila>

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !